

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 12 0 К 008568 22 Кж
Бања Лука, 18.10.2022. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Обрена Бужанина, као предсједника вијећа, др Вељка Икановића и Весне Антонић, као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптуженог Н.Н. због кривичног дјела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези са чланом 22 Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, одлучујући о жалби окружног јавног тужиоца у Бијељини изјављеној на пресуду Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 008568 21 К од 14.04.2022. године, у сједници вијећа одржаној дана 18.10.2022. године у присуству републичког јавног тужиоца Бранка Митровића, донио је

ПРЕСУДУ

Одбија се, као неоснована, жалба окружног јавног тужиоца у Бијељини и потврђује пресуда Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 008568 21 К од 14.04.2022. године.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 008568 21 К од 14.04.2022. године ослобођен је од оптужбе Н.Н. да је починио кривично дјело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези са чланом 22 Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (у даљем тексту: КЗ СФРЈ).

Против ове пресуде жалбу је благовремено изјавио окружни јавни тужилац у Бијељини, због погрешно утврђеног чињеничног стања, са приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда укине и предмет врати на поновно суђење или да се преиначи и оптужени огласи кривим.

Одговор на жалбу поднио је бранилац оптуженог С.Ц., адвокат из Бијељине, са приједлогом да се она одбије и првостепена пресуда потврди.

На сједници другостепеног вијећа одржаној у одсуству уредно обавијештених оптуженог и браниоца, сходно одредби члана 318 став 4 Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС), републички јавни тужилац је остао код поднесене жалбе.

Пошто је у смислу члана 320 ЗКП РС испитао побијану пресуду у вези са жалбеним приговорима овај суд је одлучио као у изреци из сљедећих разлога:

Жалба приговоре упућује правилности чињеничне основе побијане пресуде, сугеришући потребу другачије оцјене изведених доказа који би, по њеном схватању водили и другачијем закључку о основаности саме оптужбе. Ови приговори жалбе немају реално упориште у изведеним и оцијењеним доказима на којима је побијана пресуда заснована.

Суд правилно полази од тога да оптужба није доказала постојање оружаног сукоба на подручју Бијељине у вријеме извршења кривичног дјела. Од овог питања зависи могућност успостављања узрочно посљедичне везе са радњама које се оптуженом стављају на терет и на крају, ако би се утврдило да их је предузео, правна оцјена кривичног дјела. Жалба слиједи чињенични супстрат диспозитива оптужнице у коме се догађај од „Ујутро 2. априла 1992. године или приближно том датуму“ ставља у контекст оружаног сукоба Војске Републике Српске (ВРС), с једне стране, и Армије БиХ и ХВО, са друге стране. Међутим, у току доказног поступка оптужба није изводила доказе да су у то вријеме постојале наведене оружане формације и да се између њих одвијао оружани сукоб, нити доказе о било каквом оружаном сукобу између двије или више сукобљених страна које се могу везати за оружани сукоб на територији Босне и Херцеговине и учешће оптуженог у том сукобу. То се посебно односи на жалбени навод да су оружани сукоби у Бијељини трајали неколико дана и да су снаге ВРС и полиције РС заузеле град и успоставиле власт, што по ставу жалбе не искључује постојање оружаног сукоба. Свјedoци који о томе износе своја сазнања говоре о инцидентима, сукобу проблематичних група и појединаца, посјетиоцима двије кафане и слично. Супротно жалбеним наводима свједок М.Т., који је био помоћник командира СЈБ Б., у свом исказу не наводи да је станица била у окружењу ради заузимања од стране Армије БиХ, већ о грађанима муслиманске националности које су растјерали уз помоћ резервне милиције. Овај свједок не говори о било каквом оружаном сукобу везано за тај догађај, људским жртвама, рањавањима, лишавањима слободе и слично. Свједок П.Ј., тадашњи начелник СЈБ Б., говори о неформалним групама у граду, негира постојање људског обруча око станице, већ наводи да су неформалне групе тумарале градом ради својих интереса, а да полиција није учествовала у њиховим сукобима. Остали свједоци се нису изјашњавали о оружаном сукобу и странама у њему, већ о томе да ли је оптужени и зашто одвео оштећене и да ли су их од њега преузела друга наоружана лица.

Што се тиче одвођења оштећених од куће и њиховог лишавања живота и ове одлучне чињенице, за разлику од супротних жалбених приговора, првостепени суд је правилно утврдио. Одговор на кључно питање везано за лишавање живота оштећених првостепени суд разрјешава пратећи динамику одвијања догађаја у контексту радњи оптуженог од његовог доласка пред кућу оштећених, њиховог одвођења, кретања кроз град и закључује са проналаском посмртних остатака оштећеног С.Д. и чињеницом да посмртни остаци осталих нису пронађени. Одвођење оштећених, које је само по себи неспорно, и разлог одвођења суд је поуздано утврдио правилно цијенећи и прихватајући исказе свједока Ж. и С.Д. и Ђ.П. да је оптужени, као припадник СЈБ, оштећене одвео испред њихове куће ради испитивања. Сва даљња дешавања у вези кретање

оптужног аутомобилом са оштећеним саслушани свједоци углавном описују као њихово одузимање од стране непознатих лица, да су та лица преузела или одузела оштећене од оптуженог, са непознатом даљњом судбином. О томе се изјашњава свједок оштећена С.Д., износећи да је оптужени сутрадан њеној мајци, која се распитивала за судбину мужа и синова, рекао да су их код Омладинског дома преузели Арканови људи, што потврђује и свједок Ж.Д. Свједок Ђ.П. је на молбу Р. супруге ишао у просторије СДС да провјери шта је са њима али му је непознато маскирано и наоружано лице запријетило да се губи или ће бити тамо гдје су и они. Слично исказују и свједоци Ж.Г. и М.З., па када се цијени све заједно произилази да је прекинута власт оптуженог над оштећеним вољом других лица још док су они били живи. Све то заједно, уз одсуство било каквих других доказа о тачној или приближној локацији, начину и употребијеном средству за лишавање живота, суд правилно цијени као недостатак доказа да је оптужени оштећене лишио живота.

Дакле, за одлучне чињенице које се тичу оружаног сукоба и радњи оптуженог у лишавању живота у вези тог сукоба нису доказане, па тако ни да је починио кривично дјело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези са чланом 22 КЗ СФРЈ. Сходно томе како су све одлучне чињенице правилно утврђене суд је у недостатку доказа оптуженог основано ослободио од оптужбе примјеном члана 290 тачка в) ЗКП РС, тако да жалба тужиоца није основана.

Из наведених разлога ваљало је на основу члана 327 ЗКП РС жалбу одбити као неосновану и првостепену пресуду потврдити.

Записничар
Софија Рибих

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић